

bekostning af forbrugerne, af befolkningen i de lande, hvor bananerne produceres, af arbejdsforholdene osv.

Ansvar for disse forhold kan det altså ikke lykkes landbrugsministeren – selv om det retfærdigvis skal siges, at det var den tidligere landbrugsminister, der havde ansvaret for det – at bortforklare. Jeg bliver nødt til at sige, at det har hr. Kirk altså hundrede procent ret i.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er fuldstændig korrekt, når landbrugsministeren siger, at den daværende landbrugsministers begrundelse for at sige ja til dette system – og hr. Keld Albrechtsen har ret i, at det var Danmark, der var tungen på vægtskålen, og dermed Danmark, der sikrede, at systemet blev gennemført – var, at det skulle hjælpe udviklingslandene.

Hvad er så kendsgerningen? Nu har vi altså kørt med det i godt 2 år, og kan vi så konstatere, at det har hjulpet udviklingslandene? Der er svaret: Det har ikke givet udviklingslandene en bedre indkomst, men det har givet importørerne af bananer i EU en bedre indkomst. Vi har forøret dem cirka 16,3 mia. kr. mere pr. år, og derfor er det selvfølgelig også lukrativt at få fat i de licenser.

Jeg står her med et brev, som jeg modtog sidste år fra Ghana, hvor man i stærke vendinger beklager sig over EU's bananregime, og man føler, at man faktisk mere eller mindre har mistet adgangen til EU's marked for bananer, og jeg mener da ikke, man kan sige, at Ghana er et af de lande, som vi ikke kan kalde udviklingslande.

Den begrundelse, landbrugsministeren kommer med her, holder ikke. Det er et forkert regime, man har gennemført, der medfører, at der er nogle få, der tjener en masse penge, og dem, man troede man kunne hjælpe med ordningen, har ingen hjælp fået.

Jeg må også sige til hr. Jacob Buksti, at det undrer mig meget, at hr. Jacob Buksti kan tage så let på, at man skulle gennemføre en ny ordning, der er i strid med GATT-reglerne. Vi ved jo godt, at der i hvert fald er nogle – GATT-panelet – der mener, at den oprindelige ordning er i strid med GATT-reglerne, men jeg fatter altså ikke, at man nu yderligere skulle gennemføre en ordning, der er i strid med GATT-reglerne, og fortsætte ud ad den forkerte vej.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu skal jeg ikke forlænge debatten unødigt. Det her er noget, der er nogle, der er meget engageret i, og det er såmænd også fint nok, men jeg blev en anelse forundret, da jeg hørte hr. Keld Albrechtsens kommentarer, for jeg tager da udgangspunkt i den politik, jeg ellers har forstået, at de partier, som hr. Keld Albrechtsen repræsenterer, står for.

Jeg tror ikke, at der er nogen, der kan være i tvivl om, at da man lavede denne ordning, var det bl.a. ud fra ønsket om en beskyttelse af AVS-landene, og jeg er ikke meget i tvivl om, at hvis der ikke var en eller anden form for beskyttelse af disse lande, ville de ikke have en chance for at kunne klare sig i konkurrencen med det, vi normalt betegner som dollarbananer.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er til hr. Kent Kirk om WTO-medholdeligheden: Hvis dette forslag gennemføres, vil det jo ikke i sig selv være i modstrid med WTO-aftalen. Alle lande stilles, kan man sige, ens i denne del af regimet. Hvis der er problemer i forhold til WTO, kan det godt være, at det så skyldes hele bananregimet.

Det her i sig selv ændrer ikke ved situationen. Jeg er ret overbevist om, at det er tilstanden, og derfor skal Det Konservative Folkepartis ordfører ikke her fremføre det, som om det er denne beslutning, der er problemet i forhold til WTO. Det problem, der kan eksistere i forhold til WTO, eksisterer via bananregimet, og der er så, må jeg sige, i forvejen i den sammenhæng lavet nogle aftaler med WTO, Marrakech-aftaler og sådan noget; men det skal jeg ikke komme nærmere ind på.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Landbrugsministeren henviser til det problem, som nogle af AVS-landene kunne komme til at stå i, hvis der ikke eksisterede et protektionistisk EU-regime. Men det, som jo er det fundamentale problem, og som hr. Kent Kirk korrekt gjorde opmærksom på, er, at man har dette licenssystem, og man skal tilbage til den franske merkantilisme for at finde noget tilsvarende misk-mask.

Det er et system, hvor staten sidder og bestemmer, at en håndfuld megastore firmaer, der i forvejen tjener alt for meget, skal have